

NOTAT

Dato: 06.05.2019

Arkivkode:

J.postID: 2019096594

Arkivsaksnr: 19/9381

Til:			
Hovedutvalg for barn og unge			
Hovedutvalg for bistand og omsorg			

Fra: Rådmannen

Vedrørende: Høring om endring i forskrift om arbeidstid for avlastere

Bakgrunn

Arbeids- og sosialdepartementet har lagt fram forslag om endringer i forskrift om arbeidstid for avlastere av 25. juni 2017 nr. 1052. Høringsfristen er 9. mai.

Hovedutvalget for barn og unge og Hovedutvalget for bistand og omsorg har i møte 9.4.2019 (BAUN) og 10.4.2019 (BIOM) gitt utvalgslederne fullmakt til å sende inn høringsuttalelse. Innsendt høringsuttalelse legges frem for hovedutvalgene som referatsak.

Med dette notatet legges det opp til at utvalgsmedlemmer gis anledning til å komme med innspill før hørings svar sendes fra utvalgslederne. Frist for innspill er onsdag 8. mai kl 12. Innspill sendes til utvalgslederne.

Forslag til endringer i forskriften fremgår av høringsnotatet:

https://www.regjeringen.no/contentassets/5a0a5213376a4c87ba61e78c04e6c765/horin gsnotat_avlastere.pdf

Kort om forslagene til endring i forskriften

I arbeidet med forslag til ny forskrift er det vektlagt å finne løsning for lengre avlastningsperioder, for eksempel i forbindelse med ferie. Det legges fram forslag til endringer i forskriften som åpner for at det kan avtales avlastning i inntil en uke sammenhengende dersom avlastningen ikke er svært belastende. I tillegg foreslår

departementet at arbeidsgiver skal sikre at arbeidstakeren får tilstrekkelige muligheter for restitusjon og hvile i løpet av perioden. Arbeidstakeren kan ikke utføre annet arbeid samtidig, og skal ha en arbeidsfri periode etter avlastningsperioden. Forslaget inneholder også et forslag til en klargjøring av virkeområdet for å tydeliggjøre at også avlastning for barn i fosterhjem er omfattet av forskriften.

I høringsutkastet til den ny forskriften redegjøres det i eget kapittel om omfang, hvem tilbudet er rettet mot. Avlastningstiltak skal gi omsorgsytere nødvendig fritid og ferie og mulighet til å delta i vanlige samfunnsaktiviteter. Når et barn på grunn av forholdene i hjemmet eller av andre grunner har særlig behov for det, skal barneverntjenesten sørge for å sette i verk tiltak. Tiltakene kan være begrunnet både i barnets behov og foreldrenes behov for avlastning. De samme hensynene som gjør seg gjeldende for avlastning i kortere perioder er viktige også der det er behov for avlastning i lengre perioder, som for eksempel i ferier. Avlastning i lengre perioder er et tilbud som er viktig for barn og andre i svært sårbare situasjoner. Det er videre i høringsutkastet eget kapittel om gjeldende rett, om handlingsrom i arbeidsdirektivet, om avlastning for barn i fosterhjem og om økonomiske og administrative konsekvenser, i tillegg til departementets vurderinger og forslag.

Det foreslås forskriftsendring slik:

§ 1 skal lyde

Forskriften gjelder arbeid som oppfyller kommunenes plikt etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6 første ledd nr. 2 eller barnevernloven når avlastningen skjer utenfor institusjon og avlasteren anses som arbeidstaker etter arbeidsmiljøloven § 1-8

Ny § 12 skal lyde:

Arbeidsgiver og arbeidstaker kan skriftlig avtale avlastning i en lengre sammenhengende periode enn det som følger av § 4 til 10 dersom avlastningen ikke er svært belastende.

Arbeidstakeren skal sikres tilstrekkelige muligheter for restitusjon og hvile i løpet av perioden.

Arbeidstakeren kan ikke utføre annet arbeid i perioden avlastningen gjennomføres.

Arbeidstakeren skal sikres en arbeidsfri periode etter at avlastningen er avsluttet.

Avlastning kan ikke avtales for en lengre periode enn en uke.

Begrensninger i § 4 til 10 gjelder ikke ved avlastning etter denne paragrafen.

Vurdering av de foreslåtte endringer i forskriften

Hovedutvalg for barn og unge, [sak 58/17](#), og Hovedutvalg for bistand og omsorg, sak [56/17](#), uttalte i sine høringsuttalelser til gjeldende forskrift:

Kommunen registrerer at det etter departementets vurdering er usikkert om en lengre arbeidsperiode enn 48 timer, slik avlastning er organisert i dag, er mulig innenfor direktivets krav til hvile. Det er positivt at departementet vil fortsette å utrede dette spørsmålet, og arbeide med løsninger som kan gi enda større muligheter for fleksibilitet, inkludert ferieavlastning. Kommunen ber om at dette arbeidet gis høyeste prioritet, især av hensyn til brukerne.

Forskriftsendringen som foreslås nå imøtekommer således det Bærum kommune etterspurte i sin høringsuttalelse til gjeldende forskrift.

I høringsutkastet til forskriftendringen sies det følgende om gjennomføring av avlastning opptil en uke:

«En typisk avlastningssituasjon vil etter departementets syn være at en avlaster eller et besøkshjem har brukeren hjemme hos seg mens de avvikler ferie, eller tar med seg brukeren på en feriereise uten at belastningen i særlig grad er større enn det den ville være om det var snakk om avlasterens eller besøkshjemmets eget barn.» (side 6)

Samtidig sies det i høringsutkastet:

«Dersom en avlaster har et ordinært arbeidsforhold til samme arbeidsgiver som vedkommende tar avlastningsoppdrag for, kan tiden ikke regnes som ferie. Dersom slike avlastere skal gjennomføre avlastning etter forslaget må de sikres tilsvarende ferie på et annet tidspunkt.» (side 7)

I Bærum er mange avlastere ansatt i Bærum kommune i andre type/ordinære stillinger. Det er lærere, barnehageansatte, helse- og sosialarbeider og andre som er avlastere, i tråd med gjeldende forskrift som gir mulighet til å arbeide som avlaster i tillegg til en annen stilling i samme virksomhet.

I føringene som vises til over vil avlastere som er ansatt i Bærum kommune vanskelig kunne være avlastere for Bærum kommune etter ny ordning som foreslås:

- Avlastere med 100 % stilling har ikke noe annet alternativ enn å benytte ferie til gjennomføring av avlastningsoppdrag på en en uke. Det gis det ikke anledning til.
- Avlastningstilbud på en uke er det størst behov for i sommerukene, tidspunkter en del ansatte i Bærum kommune må avvikle ferie pga. sommerstenging av tjenester. Dette er ansatte som da utelukkes som avlastere for oppdrag på en uke fordi det ikke er forenlig med føringer over.

På den ene siden tenker man seg i endret forskrift at ukesavlastning kan gjennomføres i forbindelse med ferieavvikling for avlastere. På den annen side kan ikke avlastere ansatt i en virksomhet gjennomføre ukesavlastning for samme virksomhet. Dette er føringer som medfører at mange avlastere som er kjent med og for brukeren, og som brukere er fornøyde med ikke er aktuelle for ukesavlastning. Dette er uheldig for brukere, som ofte er barn og som er spesielt avhengige av kjente personer de er trygge på.

Rådmannen foreslår i samråd med utvalgslederne at det sendes inn følgende høringsuttalelse til endring i forskrift om arbeidstid for avlastere:

Bærum kommunen støtter forslag til endringer i forskriften som åpner for at det kan avtales avlastning i inntil en uke sammenhengende.

Bærum kommune mener at avlastere som har et ordinært arbeidsforhold til en virksomhet bør kunne ha avlastningsoppdrag for samme virksomhet i en uke sammenhengende i egen ferie. Dette for å kunne gi brukere avlastere som de kjenner godt og ønsker skal kunne være ferieavlastere.
